

Badania kurhanów kultury jamowej w ostatnich latach przyciągają szczególną uwagę - z powodu publikacji wyników badań genetycznych. Zakładają one decydujący wpływ migracji społeczności stepowych na zmiany populacyjne w III tysiącleciu, a dziedzictwem tego procesu jest charakterystyka genetyczna współczesnych Europejczyków. Główną arterią intruzji tych ludów był pas stepów ciągnący się wzdłuż Dunaju i Cisy, a jedyną pozostałością są kurhany grupujące się w regionach dogodnych dla nomadycznych hodowców, m.in. w Bułgarii, południowej Rumunii, Wojwodinie i we wschodnich Węgrzech. Na każdym z tych obszarów przybysze z Europy wschodniej natrafiali na różne uwarunkowania środowiska naturalnego i kulturowego. Dochodziło do interakcji przybyłej ludności z lokalnymi mieszkańcami i związanego z tym powstawania nowych wzorców kulturowych. Tematem przedłożonego projektu jest jedno z lokalnych skupisk kurhanów kultury jamowej, zlokalizowane we wschodniej Tracji (Bułgaria). Projekt zakłada przebadanie wykopaliskowe dwóch kurhanów (zlokalizowanych w okolicach miejscowości Jamboł) i wykonanie serii analiz specjalistycznych, przede wszystkim analiz bioarcheologicznych pochówków oraz datowania bezwzględnych znalezisk. Wynikiem tego będzie możliwość zaprezentowania charakterystyki skupiska trackiego w odniesieniu do podobnie badanych ugrupowań z innych terenów. Przedmiotem studiów będzie rola ekspansji społeczności kultury jamowej w zmianach kulturowych dokonujących się w świecie bałkańskim, w miejscu wyznaczającym obecnie południowy limit jej zasięgu. Końcowym efektem projektu będzie monografia wieloautorska (z udziałem badaczy polskich, bułgarskich i brytyjskich), prezentująca wyniki badań wykopaliskowych, analiz specjalistycznych, zakończona próbą prahistorycznej rekonstrukcji wydarzeń w III tysiącleciu p.n.e. na obszarze Bałkanów i możliwością ich oddziaływania tak na obszar Europy Środkowej, jak i na strefę egejsko-anatolijską.